

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-10-05
Besvaras senast
2020-10-26

Till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2020/21:39 Misstänkta oegentligheter vid SMHI

SMHI, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, är en svensk expertmyndighet under Miljödepartementet, med uppgift att ta fram prognoser för väder, vind, vatten samt klimatet och miljöverksamheten. Myndigheten finansieras till stor del av statligt stöd. I år får man 294 miljoner kronor i statligt anslag.

I somras avslöjade DN att SMHI sålt ut den del av myndighetens verksamhet som säljer prognoser till internationell sjöfart, till en före detta chef för denna verksamhet – utan oberoende värdering.

SMHI-chefen startade i april 2020 bolaget Gale Force AB, samma månad som han sa upp sig från SMHI, och hans nystartade bolag fick köpa verksamheten från SMHI för 5,5 miljoner kronor.

Detta skedde trots att enheten, som har ett fyrtiotal rederier som kunder i Europa och Asien, genererar intäkter på 43–49 miljoner kronor årligen. Enheten har funnits i över 30 år. Försäljningen har lett till att SMHI har begärt 20 miljoner kronor extra i anslag från regeringen för att täcka kostnaderna för att lägga ned enheten.

Affären genomfördes utan budgivning och utan extern värdering, trots att det enligt DN finns flera andra tänkbara intressenter, både i Sverige och utomlands. Affären är anmäld till Konkurrensverket eftersom man menar att SMHI gjort denna affär utan insyn, i brist på konkurrens och till underpris. Händelsen är också både polisanmäld och anmäld till JO.

Björn Skarp, jurist på Upphandlingsmyndigheten, säger att SMHI kan ha sålt till underpris, vilket i så fall räknas som olagligt statsstöd. Om EU-kommissionen kommer fram till att SMHI brutit mot lagen måste SMHI återkräva stödet från köparen.

Olle Lundin, professor i förvaltningsrätt vid Uppsala universitet, uppger för DN att SMHI har misslyckats med att genomföra försäljningen på ett affärsmässigt sätt.

Affären på SMHI har väckt frågor om korruption inom statliga myndigheter. Finns det fler exempel på misstänkt korruption och liknande olämpligt beteende

vid de myndigheter som lyder under Miljödepartementet?

Mot bakgrund av detta vill jag fråga miljö- och klimatminister Isabella Lövin:

1. Har ministern vidtagit åtgärder för riktlinjer till de myndigheter som lyder under miljödepartementet, när det gäller frågan om att knoppa av verksamhet och sälja till före detta chefer?
2. Finns det riktlinjer i fråga om försäljningsprocesser och transparens?
3. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att stävja korruption och liknande olämpligt beteende vid de myndigheter som lyder under Miljödepartementet?

.....

Mikael Oscarsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders